دورنما

در واکنش به طرح اردوغان ابراز شد

هشدار کُردهای سوریه درباره جنگ تمام‌عیار با ترکیه

یک مقام کرد در واکنش به اعلام عملیات ترکیه در شمال سوریه تهدید کرد که در صورت هرگونه حمله نظامی ترکیه، ضمن دفاع از خود جنگ فراگیر رخ خواهد داد.

«مصطفی بالی» سخنگوی نیروهای «دموکراتیک سوریه» (قسد) دیروز در صفحه توئیتر خود در پاسخ به سخنان رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، در خصوص بروز یک جنگ فراگیر در شمال سوریه هشدار داد. به نوشته پایگاه خبری عنب‌بلدی، او نوشت: «نیروهای قَسَد به مکانیسم امنیتی ملزم هستند و گام‌های لازم برای حفظ ثبات منطقه را بر می‌دارند، اما با این وجود در دفاع از خود و تبدیل هرگونه حمله ترکیه به یک جنگ فراگیر در مرزها تردید نمی‌کنیم.» «مکانیسم امنیتی» نامی است که امریکا به اقدامات مشترک خود با ترکیه در شمال سوریه نهاده است، هرچند ترکیه به کمتر از ایجاد منطقه امن در این خطه راضی نمی‌شود. پس از آنکه وزیر خارجه ترکیه روز پنج‌شنبه گفت که فکر نمی‌کند تلاش‌های ترکیه و امریکا برای ایجاد منطقه امن در شمال سوریه نتیجه‌ای در پی داشته باشد، رئیس‌جمهور ترکیه نیز روز شنبه تهدید کرد که ارتش ترکیه به زودی عملیات زمینی و هوایی همزمانی را برای استقرار صلح و ثبات در مناطق شرقی رودخانه فرات در سوریه اجرا می‌کند. اردوغان طی سخنرانی در بیست‌ونهمین نشست مشورتی و ارزیابی حزب عدالت و توسعه خطاب به امریکا گفت که زمان حرف زدن درباره طرح منطقه امن در شمال سوریه گذشته و ترکیه برای پاکسازی شرق فرات از عناصر تروریستی، خود دست به کار خواهد شد. به گزارش روزنامه «دیلی صباح»، اردوغان با بیان اینکه گشت‌های زمینی و هوایی با امریکا، همگی فقط یک افسانه‌سرایی بودند، توضیح داد: «ما تمهیدات و تدارکات را برای ایجاد منطقه [امن در شمال سوریه] اجرا کردیم و دستورات لازم را دادیم، [اما امریکایی‌ها نه]. امروز یا فردا عملیات زمینی و هوایی شروع می‌شود.» یک مقام پنتاگون دیروز گفت که امریکا احتمال یک حملهٔ «هماهنگ نشده» از سوی ترکیه به مناطق شرق رودخانه فرات را «عمیقاً نگران کننده» می‌داند، زیرا «منافع مشترک هر دو کشور را در امنیت شمال سوریه و شکست داعش تحت تأثیر قرار می‌دهد.» سرهنگ دوم کارلا گلیسون، سخنگوی پنتاگون نوشت: «ما معتقدیم دیالوگ و اقدامات هماهنگ شده بهترین راه برای تأمین امنیت مرزهای منطقه به شیوه‌ای پایدار است.» روز پنج‌شنبه یک مقام امریکایی بدون ذکر نام به وال‌استریت‌ژورنال گفته بود «این یک طوفان واقعی است و واقعاً بد منظر است. هیچ گزینه دیگری نیست جز اینکه آنجا را ترک کنیم.»

امریکا و ترکیه اخیراً به توافق رسیده‌اند برای محقق کردن درخواست‌های آنکارا برای دور کردن تهدیدهای «تروریستی» از مرزهای جنوبی خود، منطقه امنی در امتداد این مرزها با سوریه و به عمق ۳۰ الی ۴۰ کیلومتر ایجاد شود و شبه‌نظامیان کرد از مرز دور شوند. «خلوصی آکار» وزیر دفاع ترکیه نیز چندی پیش از آغاز به کار مرکز عملیات مشترک با امریکا درباره منطقه امن در شمال سوریه خبر داد، عملیاتی که دیروز نیز انجام شد ولی ظاهراً آنکارا به این میزان راضی نیست و بر ایجاد منطقه امن در تمام نوار مرزی سوریه که تحت کنترل کردهاست تأکید می‌کند. دکتر فابریس بالانشه در گفت‌وگو با کردپرس گفته که امریکا به دنبال زمان خریدن از ترکیه است و اردوغان هم می‌خواهد از وضعیت نامطلوب پیش آمده برای دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا به نفع خود بهره‌برداری کند.

پرونده

ترامپ: دموکرات‌ها بهای استیضاحم را در انتخابات می‌دهند

در حالی که کمیته نظارت مجلس نمایندگان امریکا احضاریه‌ای را برای کاخ سفید صادر کرده و طی آن خواستار مدارک مربوط به تحقیقات استیضاح دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا شده است، ترامپ تأکید دارد که مجلس سنا او را تبرئه خواهد کرد و تهدید کرده که دموکرات‌ها بهای سنگینی را بابت این اقدام خواهند پرداخت.

در ادامه اقدامات به منظور استیضاح رئیس‌جمهور امریکا، مجلس نمایندگان روز جمعه طی نامه‌ای به «میک مولوینی» سرپرست کارکنان کاخ سفید اعلام کرد که کمیته نظارت و اصلاحات مجلس احضاریه‌ای صادر کرده است. «الیجا کامینگز» رئیس کمیته نظارت و اصلاحات مجلس نمایندگان امریکا روز چهارشنبه هشدار داده بود که اگر کاخ سفید تا پایان روز یک‌شنبه همکاری نکند این احضاریه را صادر خواهد کرد. ولی کامینگز، «آدام شف» رئیس کمیته اطلاعات و «الیوت انجل» رئیس کمیته امور خارجی مجلس نمایندگان که رهبری تحقیقات استیضاح را برعهده دارند اعلام کردند که کاخ‌سفید تا عصر جمعه هیچ پاسخی به آنها نداده است. آنها در نامه‌ای به مولوینی نوشتند: «ما بسیار متأسفیم که ترامپ، ما و مردم امریکا را در چنین شرایطی قرار داده است اما اقدامات او چاره دیگری برای ما جز صدور این احضاریه باقی نگذاشته است.»

در این احضاریه از کاخ سفید خواسته شده اسناد و مدارک درخواست شده را تا ۱۸ اکتبر (۲۶ مهر) ارائه کند. از زمان آغاز تحقیقات درباره استیضاح ترامپ این سومین احضاریه‌ای است که دموکرات‌های مجلس نمایندگان صادر کرده‌اند.

■ واکنش تند کاخ سفید

کاخ سفید جمعه شب ضمن انتقاد از این احضاریه در بیانیه‌ای اعلام کرد: «این احضاریه چیزی نیست جز درخواست بیشتر برای دریافت مدارک، هدر دادن زمان و هدر دادن پول مالیات‌دهندگان که در نهایت نشان خواهد داد رئیس‌جمهور هیچ کار اشتباهی انجام نداده است.»

«استفانی گریشام» سخنگوی کاخ سفید هم در این بیانیه گفت: «دموکرات‌ها می‌توانند به دادگاه نمایشی خود ادامه دهند در حالی که رئیس‌جمهور و دولتش به فعالیت به نفع مردم امریکا ادامه خواهند داد.» ترامپ روز جمعه ضمن اذعان به اینکه اعضای دموکرات مجلس نمایندگان از آرای لازم برای استیضاح او برخوردارند، گفت که مطمئن است مجلس سنا او را تبرئه خواهد کرد و در جمع خبرنگاران گفت انتظارش این است که اعضای دموکرات مجلس نمایندگان امریکا از استیضاح او حمایت کنند. وی افزود: «آنها همه همسو هستند، چون با آنکه بسیاری از آنها نمی‌خواهند رأی بدهند، چاره دیگری ندارند و مجبورند از دستور رؤسای‌شان پیروی کنند. البته بعد از آن، آنها استیضاح را به سنا می‌برند و ما پیروز می‌شویم. بنابراین، دموکرات‌ها متأسفانه رأی لازم را دارند. آنها می‌توانند خیلی راحت رأی بدهند؛ با آنکه خیلی از آنها اعتقادی ندارند که باید این کار را انجام دهند و من معتقدم آنها بهای هنگفتی در انتخابات خواهند پرداخت.»

ترامپ در اقدام دیگری، با انتشار ویدئویی یک دقیقه‌ای از کارتون «پینوکیو»، رئیس کمیته اطلاعات مجلس نمایندگان امریکا را به دروغگویی درباره افشاگری که درباره تعاملات رئیس‌جمهور امریکا با اوکراین شکایت کرده است، متهم کرد. این کلیپ آمیخته‌ای از سخنان آدام شف درباره فردافشاگر و تصویری از بینی در حال بزرگ شدن پینوکیو است. ترامپ همچنین در این ویدئو عبارت شف حیله‌گر دروغگو را نوشته است. «هاکان کوپور» رئیس دفتر خبرگزاری آناتولی در واشنگتن در یک یادداشت درباره جنجال‌ها در امریکا بر سر «اوکراین گیت» و شروع روند استیضاح رئیس‌جمهور این کشور نوشت: «موضوع استیضاح شاید سبب شود شانس ترامپ برای پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری سال آینده امریکا بیشتر شود.»

سعودی در تقلای مصالحه آبرومندانه

گزارش یک

نشانه‌های تمایل ریاض به سازش

بعد از دو حمله غافلگیرانه یمنی‌ها، بیشتر از هر موقع دیگری در حال نمایان شدن است. رویترز از قول منابع دیپلماتیک و مطلع گزارش کرده که عربستان به صورت جدی در حال بررسی آتش‌بس در یمن است و کاهش حملات روزهای اخیر سعودی‌ها به یمن را نشانه تمایل ریاض برای خروج آبرومندانه از یمن می‌داند. خود سعودی‌ها هم دیروز در بیانیه‌ای اعلام کردند که بغداد و اسلام‌آباد پیشنهاد میانجیگری با ایران را برایشان آورده‌اند، با این حال سعودی‌ها که گویی فراموش کرده‌اند پنج سال پیش آنها بودند که به یمن یورش بردند، تأکید کرده‌اند «تلاش‌ها برای کاهش تنش‌ها باید از سوی طرفی انجام شود که تنش‌ها را آغاز کرده و حملات را انجام داده نه عربستان سعودی.»

چهارشنبه قبل بود که «عادل الجبیر» وزیر مشاور در امور خارجه عربستان سعودی در توئیتر نوشت که سخنان علی ربیعی، سخنگوی دولت ایران درباره پیام عربستان سعودی به ایران «غیردقیق» بوده و اتفاقی که افتاده این بوده که «برخی کشورهای برادر» خواستار تنش‌زدایی با ایران شده‌اند و عربستان سعودی به آنها اطلاع داده که موضع ریاض، همیشه تلاش برای حصول امنیت و ثبات بوده است. حالا دولت عربستان، در بیانیه‌ای رسمی، همان موضع عادل الجبیر را تکرار کرده و با جزئیات بیشتر، نام طرف‌هایی را فاش کرده که دنبال میانجیگری هستند. دولت سعودی این موضوع را رد کرده که «محمد بن سلمان» ولیعهد عربستان طرح میانجیگری با ایران را ارائه کرده و گفته که این عراق و پاکستان هستند که پیشنهاد میانجیگری گفت‌وگوها میان تهران و ریاض را داده‌اند. عربستان، بدون اینکه چنین مذاکره‌ای را رد کند، در بیانیه خود گفته است: «تلاش‌ها برای کاهش تنش‌ها باید از سوی طرفی انجام شود که تنش‌ها را آغاز کرده و حملات را انجام داده نه عربستان سعودی. »هرچند تهران، بارها تأکید کرده که برای مذاکره با ریاض آماده است، ولی بیشتر منابع تأیید می‌کنند که زمانبندی مطرح شده برای مذاکره که بعد از حمله غافلگیرانه یمنی‌ها به تأسیسات نفتی آرامکو و عملیات «نصر من‌الله» انجام شده، مؤید تلاش عربستان برای خروج از وضعیتی است که طی هفته‌های اخیر با آن دست و پنجه نرم می‌کند. روزنامه اسرائیلی «هاآرتص» در یادداشتی ضمن اشاره به سفر «عادل عبدالمهدی» نخست‌وزیر عراق به عربستان سعودی در سوم مهر، آورده است: «اضطرار این سفر که فقط ۱۰ روز بعد از حمله به تأسیسات نفتی سعودی بود، ظاهراً به پرواز پهپادها و شلیک موشک‌ها مرتبط بود.» هاآرتص ضمن تأکید بر اینکه عربستان سعودی در تنازع برای قدرت در منطقه دست برتر را ندارد، ادامه می‌دهد: «پس باید استراتژی جدیدی را برای کسب نفوذ و توازن با ایران در پیش گرفت. اظهارات بن‌سلمان در مصاحبه با شبکه سی.بی.اس مبنی بر اینکه مشکلات با ایران را نمی‌توان از طریق نظامی حل کرد، بخشی از این استراتژی بود». در ادامه این یادداشت آمده است: «این اظهارات که مورد استقبال ایران نیز قرار گرفت، نتیجه الهام آسمانی به ولیعهد سعودی نبود، بلکه حمله به تأسیسات نفتی، ضعف و آسیب‌پذیری سعودی‌ها را با خفت‌وخواری اثبات کرد. سه هفته از حمله گذشته و هنوز هم مدرک مشخصی از عامل و مبدأ پرواز پهپادها و شلیک موشک‌ها در دست نیست. سامانه پدافندی چند صد میلیون دلاری سعودی‌ها جواب نداد و خدمه نظامی سعودی هم نمی‌توانند با چنین حملاتی مقابله کنند.» هاآرتص، با اشاره به اینکه سعودی‌ها حتی جرئت نداشتند مانند امریکایی‌ها به سرعت ایران را به انجام عملیات مذکور متهم کنند، می‌نویسد: «اکنون دیپلماسی تنها گزینه معتبر برای تعیین نقشه‌راه در خاورمیانه است و به نظر می‌رسد عربستان سعودی نیز به دنبال میانجی‌های احتمالی برای مذاکره با ایران است.»

■ کاهش حملات برای آتش‌بس جزئی

سیگنال‌های روزهای اخیر سعودی‌ها برای به جریان انداختن روند مذاکرات با یمنی‌ها را هم، باید نشانه دیگری از حرکت ریاض در جهت متفاوت قلمداد کرد. شبکه المیادین دیروز به نقل از آنچه منابع ویژه خواند، گزارش کرد که ائتلاف سعودی، حملات هوایی خود در تمام جبهه‌ها را به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش داده است. رویترز نیز گزارش کرده که عربستان سعودی در حال بررسی طرحی از سوی نیروهای انصارالله یمن است که در صورت توافق به برقراری «نوعی آتش‌بس» در یمن منجر شده و تلاش‌های سازمان ملل برای پایان دادن به جنگ در این کشور را تقویت خواهد کرد. رویترز نوشته که انصارالله یمن دو هفته پیش پیشنهاد داد در صورتی که ائتلاف سعودی حملات خودش را متوقف کند این گروه هم حاضر است حملات پهپادی و موشکی به عربستان سعودی را متوقف کند. عربستان سعودی در آن زمان این پیشنهاد را فوراً رد یا قبول نکرد، ولی محمد بن سلمان اخیراً در واکنش به طرح انصارالله در گفت‌وگو با شبکه سی.بی.اس پیشنهاد انصارالله را گامی مثبت در جهت مذاکرات سیاسی جدی‌تر خواند و گفت: «عربستان از هر طرحی برای حل سیاسی در یمن استقبال می‌کند و امیدوار است این اتفاق امروز به جای فردا بیفتد.» «خالد بن سلمان»، معاون وزیر دفاع عربستان سعودی هم روز پنج‌شنبه در حساب کاربری خود در توئیتر نوشت که پیشنهاد حوثی‌ها را «مثبت» می‌داند. همچنین سه منبع دیپلماتیک و دو منبع دیگر نیز در گفت‌وگو با رویترز تأیید کرده‌اند که ریاض از طرح یمنی‌ها استقبال کرده و برای کاستن از تنش‌ها، به طور جدی برقراری نوعی آتش‌بس را بررسی می‌کند.» یک منبع ارشد نظامی که از اعضای حوثی‌های یمن است، می‌گوید که سعودی‌ها از طریق یک طرف سوم یک «کانال ارتباطی» با رئیس دفتر سیاسی انصارالله، «مهدی المشاط»، گشوده‌اند، اما هنوز توافقی حاصل نشده است. محمد البخیتی، عضو شورای سیاسی جنبش انصارالله یمن روز شنبه با اشاره به اینکه حملات عربستان به یمن همچنان ادامه دارد و اوضاع میدانی تغییری نکرده است، گفت که ما از عربستان انتظار عمل داریم نه حرف. یک منبع به رویترز گفته که طرحی که سعودی‌ها داده‌اند، برقراری آتش‌بس در برخی مناطق را شامل می‌شود. دو منبع دیپلماتیک و یک منبع دیگر گفت که برقراری آتش‌بس پیشنهادی است که روی میز است، اما مقام‌های انصارالله گفته‌اند توافق غیرکامل را قبول ندارند. وزیر اطلاع‌رسانی انصارالله در این باره می‌گوید: «آنچه مورد نیاز است، توقف کامل حملات هوایی در تمام مناطق یمن و پایان محاصره علیه مردم یمن است.»

■ بن سلمان از مشاورانش بپرسد

یک دیپلمات اروپایی تأیید کرده است: «محمد بن‌سلمان می‌خواهد از یمن خارج شود و ما باید برای او راهی آبرومندانه جهت خروج از یمن پیدا کنیم. » «عبدالوهاب المحبشی» عضو دفتر سیاسی جنبش انصارالله یمن در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی المیادین گفته که اگر ولیعهد سعودی می‌خواهد آبرومندانه از یمن خارج شود، باید به مشاوران پادشاه سابق سعودی مراجعه کند و از آنها بپرسد عربستان سال ۲۰۱۰ میلادی چگونه از یمن خارج شد؟» وی با اشاره به تجاوز عربستان به صعده در سال ۲۰۰۹ افزود: «در آن زمان، چهار ماه طول کشید تا متوجه شدند که یورش به صعده از جانب عربستان محال است. از این رو به فکر خروج از درگیری‌ها افتادند و آبروی‌شان هم حفظ شد.» آنچه که سعودی‌ها را بیش از هر موقع دیگری به فکر طرح‌های مذاکره انداخته، احتمال تکرار حملاتی شبیه به حمله به تأسیسات آرامکو است. تارنمای شبکه الجزیره در تحلیلی به قلم «نیکولا کوزنف» محقق ارشد مؤسسه اقتصاد جهانی و روابط بین‌الملل در مسکو، نوشت عدم قطعیت ایجاد شده بعد از حملات ۱۴ سپتامبر به تأسیسات آرامکو باعث شد که برخی از مشتریان بزرگ (آسیایی) عربستان به دنبال یافتن کانال‌های جایگزین برای تأمین نیازهای نفتی و پتروشیمی خود، برآیند. این تحلیلگر افزود: هرچند عربستان سعودی توانست سریعاً شرایط را تثبیت و خسارات وارد شده را ترمیم سازد اما حملات ۱۴ سپتامبر می‌تواند تأثیرات منفی طولانی مدت داشته باشد. وی نوشت: حملات پهپادی به زیرساخت‌های نفتی اصلی عربستان مؤید آن است که تأسیسات نفتی و پتروشیمی این کشور با نوع جدیدی از تهدیدات امنیتی مواجه شده است. این تصور در حال حاضر وجود دارد که می‌توان با سلاح‌های نسبتاً ارزان و قابل دسترس، سیستم‌های پیشرفته پدافند هوایی را از بین برد و آسیب و اختلال اساسی ایجاد کرد.

گزارش ۲

۴ روز پس از تلاش رسانه‌های خارجی برای بحران‌سازی، آرامش در بین‌النهرین برقرار شد

وضعیت سفید در عراق

چهار روز پس از اعتراضات خیابانی در شهرهای مختلف عراق که بیشتر از سوی جریان‌های انحرافی در داخل عربستان سعودی هدایت می‌شد، سرانجام دیروز آرامش نسبی بر این کشور حاکم و قانون منع آمد و شد در بغداد لغو شد.

به‌رغم فضاسازی رسانه‌های وابسته به عربستان سعودی و امریکا برای بحران‌سازی در عراق، عراقی‌ها به سرعت کنترل اوضاع را به دست گرفتند و وضعیت سفید در این کشور برقرار شد. دولت عراق اعلام کرد که از صبح‌شنبه منع آمد و شد در بغداد، پایتخت این کشور تمام شده و وضع استان‌های جنوبی نیز به حال عادی بازگشته است. شبکه تلویزیونی الحدث، دیروز گزارش داد بغداد در آرامش به سر می‌برد و برگزاری هیچ تظاهراتی اعلام نشده است و زندگی در بیشتر خیابان‌های بغداد به حالت عادی برگشته است. ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه هم اعلام کرد: «اوضاع در عراق در حال بازگشت به آرامش است و دیپلمات‌های روسی با مقامات عراق پیوسته در ارتباط هستند». همچنین شورای عالی مبارزه با فساد در عراق تصمیم‌های مهمی در خصوص مطالبات مردمی، مسائل نفتی، املاک حکومت، برکناری هزار کارمند، کارگران خارجی و باطل بودن اتهامات مطرح شده علیه وزیر بهداشت اتخاذ کرد. عادل عبدالمهدی، نخست‌وزیر عراق هم به منظور بررسی خواسته‌های معترضان، ارتباط با نمایندگان آنها را آغاز کرده است. به گزارش السومریه نیوز، عادل عبدالمهدی دیروز در بیانیه‌ای گفت: «دولت خودش را متعهد به ارائه برنامه عملی و اقدام به کاهش رنج مردم در حد توانش و بهبود خدمات و فراهم کردن فرصت‌های شغلی می‌داند. دولت از قوای مقننه و قضائیه هم می‌خواهد که با اختیارات خود، اقدام مشترک و همکاری کنند». نخست‌وزیر عراق از تشکیل کمیته‌های قانونی برای اطمینان از اینکه خشونت علیه تظاهرات‌کنندگان به کار گرفته نمی‌شود، خبر داد و تأکید کرد: «دولت اجرای اصلاحات اقتصادی را آغاز کرده تا بتواند برای جوانان اشتغال ایجاد کند و طرحی را تقدیم پارلمان خواهد کرد که طبق آن دولت به خانواده‌های کم‌بضاعت حقوق بدهد». عبدالمهدی همچنین گفت: «عراق تصمیم گرفته تمامی بازداشت‌شدگان اعتراضات اخیر را به جز کسانی که مرتکب جرائم جنایی شده‌اند آزاد کند». در واکنش به درخواست کمک نخست‌وزیر، برخی گروه‌های سیاسی برای کمک به دولت اعلام آمادگی کرده‌اند. ائتلاف سیاسی «الفتح» در بیانیه‌ای ضمن دادن اختیار تام به دولت در ایجاد تغییر در کابینه و هر کار لازم برای اصلاحات، ۱۰ روز به دولت فرصت داد تا برنامه عملی برای اصلاحات را ارائه کند و این ائتلاف از طریق ۴۸ کرسی و نمایندگان همسو، برای عملی کردن آن برنامه تلاش کند. عراق از روز سه‌شنبه شاهد آغاز تظاهراتی بود که فراخوان آن از یک ماه پیش در شبکه‌های اجتماعی داده شد و خواست اصلی معترضان، رفع بیکاری، بهبود خدمات دولتی و مبارزه با فساد سیاسی است. شواهد نشان می‌دهد تظاهرات چند روز اخیر در بغداد خودجوش نبوده و بیگانگان در شکل‌گیری آن نقش داشته‌اند. گفته می‌شود ۷۹ درصد از پیام‌های منتشر شده در شبکه توئیتر درباره تظاهرات در عراق مربوط به کاربران عربستان سعودی بوده است. عربستان و امریکا در آستانه اربعین حسینی (ع) به دنبال ایجاد ناامنی در عراق بودند تا این مراسم باشکوه را به حاشیه ببرند. حمایت ریاض و واشنگتن از حرکت اعتراض‌آمیز در عراق در واقع یک نوع تبلیغات منفی برای آن به شمار رفت و باعث شد شرکت‌کنندگان در تظاهرات به عنوان مزدور بیگانگان شناخته شوند.

■ موج‌سواری مخالفان دولت

در پی شروع دور جدید اعتراضات مردمی در عراق، برخی جریان‌های سیاسی از فرصت استفاده کرده و خواستار برگزاری انتخابات مجدد شدند. مقتدی صدر، رهبر جریان صدر عراق و رهبر ائتلاف «سائرون» در پارلمان این کشور، در بیانیه‌ای از دولت این کشور خواست سریعاً استعفا داده تا زمینه برای برگزاری انتخابات زودهنگام پارلمانی مهیا شود. رهبر جریان صدر عراق گفته است با توجه به شرایط فعلی عراق، دولت باید استعفا دهد تا آنچه وی «خونریزی» در عراق خوانده، متوقف شود. به گزارش فرات نیوز، حیدر العبادی، رئیس ائتلاف «نصر» که پیش‌تر نیز بارها با انتقاد از دولت خواستار تغییرات در کابینه شده بود، اکنون با مهیا دیدن زمینه، خواستار انتخابات پارلمانی شده است. العبادی این خواسته خود را طبق چیزی خواند که آن را «مسئولیت شرعی و ملی خود» دانست و ضمن نشان دادن خود به عنوان حامی معترضان، خواستار توقف کار استانداری‌ها، تشکیل دادگاه جنایی برای مبارزه با فساد و برگزاری انتخابات زودهنگام شد. اسامه النجیفی، رئیس پیشین پارلمان عراق هم از عادل عبدالمهدی خواست که استعفا کند تا انتخابات زودهنگام برگزار شود. او گفت: «این انتخابات باید با نظارت سازمان ملل انجام شود». این جریان‌های سیاسی در حالی خواستار برگزاری انتخابات زودهنگام هستند که سال گذشته انتخابات پارلمانی در عراق برگزار شد و عبدالمهدی پس از شش ماه با ائتلافی از سوی پارلمان کنونی به نخست‌وزیری انتخاب شد. برخی جریان‌های انحرافی در داخل عراق همواره با موج‌سواری روی تنش‌های داخلی برای ضربه زدن به دولت مستقر استفاده می‌کنند؛ چیزی که در زمان اشغالگری تروریست‌های داعش در عراق، بارها مشاهده شد.

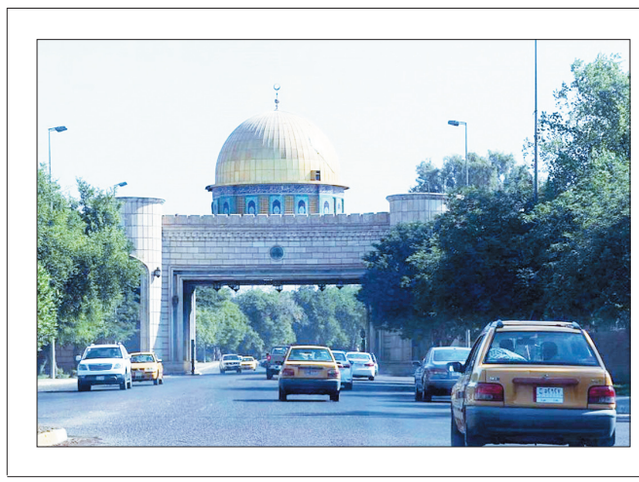

نگاه

مایکل هرش / ترجمه: آزاده سادات عطار

اگر ترامپ نتیجه استیضاح را نپذیرد...

اگر «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور امریکا استیضاح و از سمت خود برکنار شود، نباید انتظار داشت که وی نتیجه را بپذیرد. پاسخ ترامپ به تحقیق برای استیضاحش به خاطر به‌کارگیری سیاست خارجی در راستای منافع سیاسی شخصی، بیش از هر کار دیگری که ترامپ تاکنون انجام داده، نشان می‌دهد که او، در کنار سیاستمداران مستبد جهان قرار دارد، چرا که او خودش یکی از آنهاست و یا اینکه حداقل آرزو می‌کند که یکی از این افراد باشد. به همین دلیل تداوم روند قانون اساسی برای برکناری او، با توجه به آنچه وی در روزهای اخیر گفته، نشان می‌دهد که حتی اگر سنا ترامپ را محکوم و مجلس نمایندگان هم او را استیضاح کند، رئیس‌جمهور امریکا به راحتی چنین اقدامی را تحت عنوان حکمی غیرقانونی رد خواهد کرد. البته او همین حالا هم درباره جنگ داخلی هشدار داده است. ترامپ روز سه‌شنبه گذشته هم در پیامی توئیتری نوشته بود: «من دارم به این جمع‌بندی می‌رسم که آنچه در جریان است، استیضاح نیست بلکه کودتاست.»

در طول چند هفته‌ای که موضوع رسوایی اوکراین مطرح شده، ترامپ همواره تأکید کرده که در زمینه درخواست از «ولودیمیر زلنسکی» همتای اوکراینی خود برای تحقیقات درباره «جو بایدن» که یکی از نامزدهای احتمالی دموکرات‌ها در انتخابات سال ۲۰۲۰ خواهد بود کار اشتباهی انجام نداده است. این در حالی است که «تام بوسرت» یکی از مشاوران پیشین ترامپ افشا کرده است که وی پیش‌تر به رئیس‌جمهور گفته بود که اتهام‌زنی علیه بایدن بی‌اساس است. با این حال ترامپ بارها و بارها گفته که صحبت‌هایش با زلنسکی بسیار خوب بوده است. ترامپ علاوه بر این تلاش کرده که «نانسی پلوسی» رئیس مجلس نمایندگان امریکا را به دلیل پیگیری استیضاح خود، بی‌اعتبار کند. وی هفته پیش در این مورد به خبرنگاران گفته بود: «من در حدی نگرانم که او دیگر رئیس مجلس نمایندگان نباشد.» ترامپ همچنین پیشنهاد داده است که «آدام شف» رئیس کمیته اطلاعاتی مجلس نمایندگان امریکا به دلیل خیانت دستگیر شود. با این اوصاف، انتظار می‌رود ترامپ از این پس هم چنین رویه‌ای را در پیش بگیرد.

بسیاری از گفته‌ها و توئیت‌های ترامپ به قدری بی‌معنی هستند که به نظر مسخره می‌آیند اما اگر بخواهیم بی‌پرده سخن بگوییم اینها بیانگر دیدگاه‌های یک فرمانروای مستبد هستند. تقریباً در سه سالی که از به قدرت رسیدن او می‌گذرد، بسیاری از صاحبنظران گفته‌اند که رئیس‌جمهور امریکا یک فرد مستبد است اما هیچ‌کدام از کارهایی که ترامپ تا به حال انجام داده به اندازه بحران اوکراین روشنگر دیدگاه واقعی وی نبوده‌اند. ترامپ به دولت خود به ویژه «مایک پمپئو» وزیر امور خارجه دستور داده که با دستاوردهای کنگره و احضارهای آنان مخالفت کنند. او البته بر این هم پافشاری می‌کند که آنچه بخواهد را می‌تواند انجام دهد. ترامپ در ماه جولای در جریان سخنرانی گفته بود: «من بنابر ماده ۲ قانون اساسی، حق دارم به عنوان رئیس‌جمهور هر کاری که بخواهم انجام دهم.» او همچنین بارها استرالیا و دیگر کشورها را تحت فشار گذاشته است تا با «ویلیام بار» دادستان کل امریکا برای اقدام علیه «رابرت مولر» بازپرس ویژه تحقیقات درباره دخالت روسیه در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۶ همکاری کنند.

رئیس‌جمهور امریکا چندین بار کشورهای غربی دموکراتیک را تحقیر کرده است و از «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه که تلاش می‌کند او را بار دیگر به عضویت گروه ۷ درآورد، حمایت کرده است. او به تازگی هم می‌کوشد تا از نقش روسیه در اقدام نظامی در شرق اوکراین چشم‌پوشی کرده و یا دست‌کم نقش مسکو را در این زمینه تقلیل دهد. ضمن اینکه برخلاف جمع‌بندی امریکا اعلام کند که اوکراین و نه روسیه در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۶ مداخله کرده است.

«جاناتان وایلر» از دانشگاه کارولینای شمالی، از نویسندگان کتاب «اقتدارگرایی و تضاد قطبی در سیاست امریکا» می‌گوید: «دوراه متداول در زمینه اقتدارگرایی استبداد در سیاست وجود دارد. یک نوع رژیمی است که ساختاری غیردموکراتیک دارد که با تمرکز قدرت در سران خودکامه تعریف می‌شود. نوع دیگر در نوع شخصیت تعریف می‌شود و مربوط به فردی است که از لحاظ روانی نیاز دارد که فرمان بدهد و گرایشی برای حذف قدرت‌های سیاسی به منظور حفظ نسخه‌ای از ایام گذشته دارد.»

به عقیده وایلر، ترامپ دارای شخصیتی است که در سیاست دموکراتیک آشفته رشد کرده و اندک اندک، تلاش می‌کند این سنت‌ها را بشکند و جای آنها را با قدرت شخصی‌اش پر کند. این همان رویکردی است که بسیاری از فرمانروایان موفق مستبد در گذشته داشته‌اند. «آدولف هیتلر» و «بنیتو موسلینی» ساختارهای پارلمانی را زیر پا گذاشتند تا به قدرت برسند. «مائو تسه تونگ» هم دموکراسی توأم با تنش امپراطوری چین را نابود کرد. ترامپ هم از وضعیت کنگره‌ای که سال‌هاست نمی‌تواند درباره مسائل مهم اقدام کند برای اهداف خود استفاده کرد. نظرسنجی‌ها نشان‌دهنده افزایش حمایت از استیضاح ترامپ است. در نهایت حتی جمهوریخواهان هم به این نظرسنجی‌ها واکنش نشان می‌دهند اما همچنان یک پرسش بی‌پاسخ مانده است و آن هم این است که اگر ترامپ در نهایت محکوم شود ولی کاخ سفید را ترک نکند، دقیقاً چه کسی می‌خواهد او را برکنار کند؟

منبع: فارین پالیسی

اخبار کوتاه

■ پمپئو درباره نفوذ چین در بالکان هشدار داد

مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا در سفر خود به مقدونیه شمالی و مونته‌نگرو، به رهبران بالکان در خصوص خطرات احتمالی ناشی از سرمایه‌گذاری چینی‌ها در فناری و پروژه‌های بزرگ زیرساخت هشدار داد. به گزارش «رویترز»، پمپئو پس از دیدار با مقامات ارشد مقدونیه شمالی گفت: «همانطور که در سفرهای مختلف به اروپا انجام داده‌ام، بار دیگر در مورد خطرات سرمایه‌گذاری چینی‌ها در فناوری‌های حساس و راهبرد رشوه‌دهی چین برای تأمین معاملات زیرساختی هشدار دادم.» وی افزود: «ما می‌خواهیم مقدونیه شمالی موفق شود نه اینکه درگیر فساد و بدهی باشد.» پمپئو سفر کوتاه خود را به دو کشور مقدونیه شمالی و مونته‌نگرو در روز جمعه آغاز کرد تا درباره نقش این کشورها در ناتو مذاکراتی را انجام دهد.

■ اعلام موعد نهایی معامله قرن

یک مقام بلندپایه امریکایی فاش کرد که دولت این کشور بلافاصله پس از تشکیل کابینه اسرائیل از طرح موسوم به «معامله قرن» پرده‌برداری می‌کند. شبکه کان اسرائیل به نقل از یک مقام بلندپایه امریکایی اعلام کرد: «چه دولت اسرائیل توسط بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر فعلی و چه توسط بنی گانتس، رهبر ائتلاف آبی - سفید تشکیل شود، طرح معامله قرن تغییری نخواهد کرد و ترامپ از طرح خود رونمایی می‌کند». این منبع امریکایی تصریح کرد: این طرح مستلزم چشم‌پوشی‌هایی از سوی دو طرف فلسطینی و اسرائیلی است. این طرح بیش از ۶۰ صفحه است و جزئیات جدیدی دارد که پیش از این در هیچ برنامه صلحی در خاورمیانه لحاظ نشده است. قرار بود طرح مذکور امریکا در ماه ژوئن اعلام شود اما انتشار آن به پس از انتخابات پارلمانی اسرائیل در ۱۷ سپتامبر موکول شد.

■ وضعیت نامناسب زندانیان سیاسی در بحرین

یک رسانه عرب زبان از وضعیت نامناسب زندانیان سیاسی بحرین در زندان «جو» منامه خبر داد. به گزارش العهد، زندانیان سیاسی در بند آل خلیفه در زندان جو با کمبود شدید امکانات پزشکی و درمانی مواجه هستند. این در حالی است که این زندانیان از سوی نظامیان آل خلیفه تحت شکنجه قرار می‌گیرند. زندانیان زندان جو منامه بارها از کانال‌های مختلف خواستار کمک نهادهای حقوق بشری برای نجات‌شان از وضعیت کنونی شده‌اند.